

Vergaderjaar 2008–2009

31 250

Beleidsbrief Ontwikkelingssamenwerking

Nr. 36

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 oktober 2008

Vóór de door uw Kamer georganiseerde interparlementaire conferentie Veilig Moederschap (26–28 november) ben ik van plan u de beleidsnotitie hiv/aids en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten binnen het buitenlands beleid toe te sturen. Vooruitlopend daarop stuur ik u hierbij het verslag van de internationale conferentie over hiv/aids in Mexico¹, waar ik van 3–5 augustus aan heb deelgenomen. Aan deze conferentie, die tweejaarlijks door de International Aids Society wordt georganiseerd, namen ruim 20 000 mensen deel vanuit zeer uiteenlopende disciplines waaronder wetenschappers, politici, beleidsmakers, maatschappelijke organisaties en activisten uit Noord en Zuid. Nederland was duidelijk aanwezig op de conferentie met een stand waarin het Nederlands beleid – van zowel de overheid als van maatschappelijke organisaties – uitgedragen werd en met een aantal bijeenkomsten van kwalitatief hoog niveau. De Nederlandse inzet in Mexico straalde uit dat de samenwerking tussen alle partijen – wetenschappers, maatschappelijke organisaties en de overheid – uitstekend is.

Het was duidelijk dat de conferentie een dynamisch platform biedt waar een open debat mogelijk is en moeilijke zaken niet uit de weg worden gegaan. Het was de eerste maal dat de conferentie plaatsvond in Latijns Amerika en de impact op de regio was aantoonbaar. In Mexico zelf zijn in de aanloop naar de conferentie verschillende maatregelen ingevoerd om discriminatie op basis van seksuele oriëntatie tegen te gaan. In Panama werd enkele dagen voor de conferentie de wet gewijzigd waardoor seks tussen mensen van gelijk geslacht niet langer strafbaar is. Vlak voor de conferentie vond ook een top plaats van ministers voor gezondheid en onderwijs uit heel Latijns Amerika en het Caribische gebied, waar afspraken zijn gemaakt over het opnemen van seksuele voorlichting in alle school curricula. Dit zijn ontwikkelingen die ik van harte toejuich.

Aan de vooravond van de conferentie verscheen een rapport van UNAIDS met de laatste gegevens over de epidemie. Het rapport toont aan dat de

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

epidemie in veel regio's stabiliseert. Voor het eerst is het aantal sterfgevallen door aids wereldwijd lager dan in voorgaande jaren. Ook is het aantal nieuwe infecties in enkele Afrikaanse landen afgenomen, met name onder jonge mensen. Dat is zeer welkom nieuws en laat zien dat de enorme inspanningen van de afgelopen jaren resultaat hebben opgeleverd. Tegelijkertijd moeten we vaststellen dat infecties onder groepen als injecterende drugs gebruikers juist toenemen, met name in Oost Europa en Centraal Azië. De centrale boodschap van de conferentie was consistent: de aids epidemie is nog lang niet voorbij. Er is alle reden om door te gaan op de ingeslagen weg, om nog harder in te zetten op preventie en om nog beter de onderliggende factoren die de epidemie aanjagen aan te pakken, waaronder de slechte positie van vrouwen en meisjes.

Mensenrechten liepen als een rode draad door alle debatten. Vanzelfsprekend was er veel aandacht voor seksuele en reproductieve gezondheid en rechten en hun relatie met hiv/aids, maar ook stigma en discriminatie van seksuele minderheden, van seks werkers en injecterende drugs gebruikers stond hoog op de agenda, evenals de contraproductieve en stigmatiserende maatregelen die nog door te veel landen gehanteerd worden, zoals het criminaliseren van hiv overdracht en de inreisbeperkingen voor mensen met hiv.

Op 5 augustus heb ik deelgenomen aan een interessant debat over de «*global financial architecture for HIV/AIDS*» als inleider en panellist. In mijn inleiding heb ik onder meer het belang benadrukt van een goede samenhang tussen de bestrijding van hiv/aids en andere ontwikkelingsinspanningen, waaronder de versterking van de gezondheidssector. Mijn speech vindt u als bijlage bij deze brief.

Tenslotte heeft de conferentie tot een aantal vervolgspraken geleid:

- Nederland zal in 2009 als gastheer optreden van een internationale donorconferentie over «harm reduction». Alhoewel de effectiviteit van deze aanpak om hiv-infecties onder injecterende drugs gebruikers te beperken buiten kijf staat, zijn er nog te weinig donoren die hiervoor geld beschikbaar stellen.
- Samen met de *Global Business Coalition on HIV/AIDS* wil Nederland een publiek-privaat initiatief uitwerken om de feminisering van de aids epidemie (i.e. het feit dat steeds meer (jonge) vrouwen geïnfecteerd worden) tegen te gaan.
- Nederland heeft aangegeven bereid te zijn in 2009 een bijeenkomst te organiseren voor religieuze leiders om hun rol ten aanzien van hiv/aids te bespreken. Het ministerie zal hierbij samenwerken met ICCO, Cordaid en de *Ecumenical Aids Alliance*.

De minister voor Ontwikkelingssamenwerking,
A. G. Koenders